

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๑๕ - ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อน และมีฝนตก	๑. หอมแดง	เจริญเติบโตทางลำต้น	โรคแอนแทรคโนสหรือโรคหอมเลื้อยหรือโรคหมานอน (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)	อาการของโรค พบได้บนใบ กาบใบ หรือ ส่วนหัว โดยเริ่มแรกพบจุดดำน้ำขนาดเล็ก สีเขียวหม่น ต่อมาขยายใหญ่เป็นแผลรูปกลมหรือรี เนื้อแผลยุบลงเล็กน้อย บนแผลมีหยดของเหลวสีชมพูอมส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค เมื่อแห้งจะเห็นเป็นตุ่มเล็กๆ สีน้ำตาลดำ เรียงเป็นวงรีซ้อนกันหลายชั้น ถ้าแผลขยายใหญ่หรือหลายแผลมาชนกัน จะทำให้หักพับ แห้งตาย หรือเน่าตายทั้งต้น ทำให้ผลผลิตลดลง หากเป็นโรคในระยะที่ต้นหอมยังไม่ลงหัว จะพบอาการต้นแคระแกร็น ใบบิดเป็นเกลียว ไม่ลงหัว ถ้าเป็นโรคในระยะที่ต้นหอมเริ่มลงหัว จะทำให้หัวสีเขียว บิดโค้งงอ ส่วนกาบใบที่อยู่บริเวณเหนือหัวหอม (คอหอม) มักยืดยาว มีระบบรากสั้นกว่าปกติ ทำให้ไม่ได้ผลผลิต	๑. ก่อนปลูกควรไถตากดิน ๒-๓ แดด ใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับสภาพดิน ๒. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค โดยแช่หัวพันธุ์ หรือต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โพรคลอราซ ๕๐% ดับเบิ้ลยูที อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร นาน ๑๕-๒๐ นาที ๓. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคในระยะเริ่มแรก พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช หากพบต้นที่เป็นโรครุนแรง ให้ถอนนำไปเผาทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช โพรคลอราซ ๕๐% ดับเบิ้ลยูที อัตรา ๒๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะซอกซีโสตโรบิน ๒๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไตฟีโนโคนาโซล ๒๕% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม ๕๐% เอสซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ชนิดใดชนิดหนึ่ง หากโรคยังคงระบาดควรพ่นซ้ำ ทุก ๕ วัน แต่ไม่ควรเกิน ๔ ครั้ง แล้วสลับพ่นด้วย

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๔๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อสาเหตุโรค</p> <p>๔. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บซากพืชที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค</p> <p>๕. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอมกระเทียมสลับอย่างน้อย ๒ ปี</p>
	๒. พริก	ติดผล	โรคที่มีสาเหตุจากไวรัส	<p>โรคที่มีสาเหตุจากไวรัส ที่สำคัญของพริก ได้แก่</p> <p>๑. <u>โรคใบด่าง</u> พบต้นพริกเตี้ย แคระแกร็น ใบมีอาการด่างสีเขียวเข้ม สลับสีเขียวอ่อน บิดเบี้ยว ผิดรูปร่างและลดขนาด เรียวเล็กลง อาจพบจุดแผลตายเฉพาะแห่งสีน้ำตาลบนใบ ดอกหลุดร่วงง่าย ผลมีผิวขรุขระ ขนาดเล็กลง และอาจพบอาการต่างบนผลพริก</p> <p>๒. <u>โรคเส้นใบต่างประ</u> พบอาการใบด่างสีเขียว หรือเหลืองสลับเขียวเข้ม และมีขีดหรือจุดประสีเขียวยาวตามเส้นกลางใบ ใบลดรูปมีขนาดเล็กลงและบิดเบี้ยว ถ้าเชื้อเข้าทำลายในระยะต้นกล้า ต้นจะแคระแกร็น แตกกิ่งด้านข้างลดลง ติดดอกน้อยลง ดอกร่วงก่อนติดผล หากติดผลผลจะมีขนาดเล็ก ต่างและบิดเบี้ยว</p>	<p>๑. ใช้พันธุ์พริกที่ต้านทานโรค</p> <p>๒. ไม่นำผลพริกจากต้นที่เป็นโรค มาเพาะขยายพันธุ์</p> <p>๓. ควรเพาะกล้าพริกในมุ้งกันแมลง และคัดเลือกกล้าพริกที่แข็งแรงและไม่เป็นโรคมาปลูก</p> <p>๔. หมั่นตรวจแปลงปลูก หากพบพริกที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปเผาทำลายนอกแปลงทันที</p> <p>๕. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ เช่น สาบแร้งสาบกา กะเม็ง หนุ่ยยาง และกระทกรก</p> <p>๖. ไม่ปลูกพืชหมุนเวียนที่เป็นพืชอาศัย</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>๓. <u>โรคใบหงิกเหลือง</u> พบอาการใบต่างเหลือง เป็นขีดหรือหย่อมโปร่งแสงระหว่างเส้นใบ บางครั้งเส้นใบย่อยมีสีเหลืองและसानเป็นร่างแหบริเวณโคนใบ ใบโค้งงอ หงิกยับ บิดเบี้ยว ยอดเป็นกระจุก ต้นแคระแกร็น ผลพริกต่างบิดเบี้ยว และมีขนาดเล็กผิดปกติ</p>	<p>ของเชื้อไวรัส เช่น มะเขือต่างๆ ยาสูบ แตงกวา ฟักทอง บวบเหลี่ยม และ มะระจีน</p> <p>๗. ไวรัสสาเหตุโรคพืช ยังไม่มีสารป้องกันกำจัดโดยตรง แต่ป้องกันการระบาดของโรคได้ โดยพ่นสารกำจัดแมลงพาหะนำโรคดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แมลงหริชชาว ได้แก่ อิมิตาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร - เพลี้ยอ่อน ได้แก่ อิมิตาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิลยูที อัตรา ๑๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีโทเฟนพรีอกซ์ ๒๐% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
	๓. ทุเรียน	ออกดอก / เก็บเกี่ยวผลผลิต	โรครากเน่าและโคนเน่า (เชื้อรา <i>Phytophthora palmivora</i>)	<p><u>อาการที่ราก</u> เริ่มแรกจะเห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีซีดไม่เป็นมันเงา เที่ยวลู่ลง เมื่ออาการรุนแรงมากขึ้น ใบจะเหลืองและหลุดร่วง หากชุดตุที่รากฝอยจะพบรากฝอยมีลักษณะเปลือกกล่อน และเปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล เมื่อโรครุนแรงอาการเน่าจะลามไปยังรากแขนงและโคนต้น ทำให้ต้นทุเรียนโทรม</p>	<p>๑. แปลงปลูกควรมีการระบายน้ำดี ไม่ควรมีน้ำท่วมขัง และเมื่อมีน้ำท่วมขังควรรีบระบายออก</p> <p>๒. ปรับปรุงดิน โดยใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก</p> <p>๓. ควรหลีกเลี่ยงการกระทำที่อาจทำให้รากหรือลำต้นเกิดแผล ซึ่งจะเป็นช่องทางให้</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				<p>และยืนต้นตาย</p> <p><u>อาการที่กิ่งและที่ลำต้นหรือโคนต้น</u> ระยะแรกจะเห็นทุเรียนแสดงอาการใบเหลืองเป็นบางกิ่งสังเกตเห็นคล้ายคราบน้ำบนผิวเปลือกของกิ่งหรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้นอาจเห็นเป็นหยดของเหลวสีน้ำตาลแดงออกมาจากบริเวณแผลและจะค่อยๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้มีดถากบริเวณคราบน้ำนั้น จะพบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อไม้เป็นแผลสีน้ำตาล ถ้าแผลขยายใหญ่ลุกลามจนรอบโคนต้น จะทำให้ทุเรียนใบร่วงจนหมดต้น และยืนต้นแห้งตาย</p> <p><u>อาการที่ใบ</u> ใบช้า ดำ ตายนึ่งคล้ายถูกน้ำร้อนลวก และจะเกิดอาการไหม้ แห้งคาต้นอย่างรวดเร็ว พบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน</p>	<p>เชื้อราสาเหตุโรคเข้าทำลายพืชได้ง่ายขึ้น</p> <p>๔. ต้นทุเรียนที่เป็นโรครุนแรงมาก หรือยืนต้นแห้งตาย ควรขุดออกแล้วนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกแล้วตากดินไว้ระยะหนึ่ง จึงปลูกทดแทน</p> <p>๕. ตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของใบ ดอก และผลที่เป็นโรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูกแล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม</p> <p>๖. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง</p> <p>๗. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้ฟอสโฟนิค แอซิด ๔๐% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา ๑:๑ ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วย ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ</p>

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					<p>เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๓๐-๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร</p> <p>๘. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ฝักหรือชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกแล้วทาผลด้วยฟอสฟิธิล-อะลูมิเนียม ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๘๐-๑๐๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร หรือ เมทาแลกซิล ๒๕% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐-๖๐ กรัมต่อน้ำ ๑ ลิตร ทุก ๗ วัน จนกว่าผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสโฟนิก แอซิด ๔๐% เอสแอล ผสมน้ำสะอาด อัตรา ๑:๑ ใส่กระบอกฉีดยา ใช้อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อต้น ฉีดเข้าลำต้นหรือกิ่งในบริเวณตรงข้ามอาการโรค หรือ ส่วนที่เป็นเนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็นโรค</p> <p>๙. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่งเป็นโรค กิ่งแห้ง และตัดขั้วผลที่ค้างอยู่ นำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค</p>

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุบผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก ศวส.ศรีสะเกษ (หอมแดง), ศว.กส.เพชรบูรณ์ (พริก) และ ศวส.ชุมพร (ทุเรียน)

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช